

Motion till riksdagen 2020/21:4066

av **Jens Holm m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2020/21:190 Förarbevis för vattenskoter

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma med ett förslag om höjd åldersgräns vid framförande av vattenskoter till 18 år och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den nya åldersgränsen på 18 år bör träda i kraft den 1 juli 2021 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör inkludera examination som krav för förarbevis för vattenskoter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge samordnande myndighet i uppdrag att se till att utbildning, examination och utfärdande av förarbevis för vattenskoter harmoniseras med båtlivets befintliga utbildningsorganisation, där Nämnden för båtlivsutbildning (NFB) ansvarar för samordning av utbildningarna och auktorisering av förhørsförrättarna, och tillkännager detta för regeringen.

2 Bakgrund

I propositionen föreslås att ett förarbevis för att framföra vattenskoter införs den 1 maj 2022. En vattenskoter ska få framföras endast av den som har ett förarbevis för vattenskoter. Förutsättningarna som föreslås är att personen har fyllt 15 år och med godkänt resultat har genomfört en utbildning för att få ett förarbevis. Förarbeviset ska enligt förslaget utfärdas av en myndighet.

Vänsterpartiet har länge drivit på för hårdare reglering av vattenskotrar för att minimera olycksriskerna och de olägenheter som vattenskotrar förorsakar både för utomstående och för naturlivet. Att vem som helst utan grundläggande utbildning om sjötrafikregler, sjömanskap, säkerhet och hänsyn till djur- och naturliv har kunnat framföra en vattenskoter har lett till några tragiska olyckor, medfört en störning för övrigt båt- och friluftsliv och riskerat att störa häckning av sjöfåglar och annat naturliv.

Vi välkomnar att ett krav på förarbevis införs för framförandet av vattenskoter, men beklagar den saktfärdighet som regeringen har visat i hanteringen av frågan. Avsikten var att få ett fungerande system av utbildning för och utfärdande av förarbevis på plats till båtsäsongen 2021, men nu har reformen försenats. Detta kommer att innebära att det störande och riskabla vattenskoteråkandet fortsätter oreglerat en säsong till. Frågan har utretts i omgångar under en längre tid, men först nu finns ett konkret förslag. Vi finner hanteringen av detta mycket olycklig.

Vi välkomnar att utbildningen ska innehålla både teoretiska och praktiska moment och att särskilt vikt ska läggas vid säkerhet samt hänsyn till miljö- och naturliv. Vi ser även mycket positivt på att överträdelser leder till återkallandet av förarbeviset och är straffbart. Vi tillstyrker även förslaget att överlåtandet av vattenskoter till person som saknar förarbevis blir straffbart.

Vi ser ett behov av att reglera även framförandet av snabbgående båtar med ett förarbevis som motsvarar förarbeviset för vattenskotrar. Det mest lämpliga sättet för detta är att utgå från Nämnden för båtlivsutbildning (NFB):s befintliga manöverintyg för högfartsbåt och utveckla och formalisera det som ett förarbevis.

3 Åldersgränsen för framförandet av vattenskoter måste höjas till 18 år

Den 1 juni 2019 infördes åldersgränsen 15 år för framförande av vattenskoter.

Vänsterpartiet anser att vattenskotrar som kan uppnå en hastighet upp till 70 knop, vilket motsvarar ca 130 km i timmen, inte är jämförbara med mopeder utan snarare med

motorcyklar. För tunga motorcyklar är åldersgränsen 24 år och då krävs även att föraren har haft körkort för mellanstor motorcykel i minst två år. Denna reglering har arbetats fram utifrån de fakta som visar att unga förare har högst olycksrisk i trafiken och att yngre personer har förhöjd tendens till riskbeteenden. Vi anser därför att åldersgränsen för förarbevis ska höjas till 18 år.

Vänsterpartiet finner det djupt beklagligt att beredningen av lagen har tagit så lång tid att bestämmelserna för förarbevis inte hinner träda i kraft inför båtsäsongen 2021. Regeringen bör snarast återkomma med ett förslag om höjd åldersgräns vid framförande av vattenskoter till 18 år. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Den nya åldersgränsen på 18 år bör träda i kraft den 1 juli 2021. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

På så sätt kan vi ta ett första steg mot en bättre ordning redan i år.

4 Förarbeviset ska utfärdas efter godkänd examination

För att säkerställa att förarbevisinnehavarna har kunskaper och färdigheter som krävs för säkert framförande av vattenskotrar, har god kännedom om sjötrafikreglerna och kan tillämpa gott sjömanskap ska förarbevis för vattenskotter utfärdas efter en godkänd examination. Examinationen ska omfatta både teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter.

Regeringen bör inkludera examination som krav för förarbevis för vattenskotter. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Förarbeviset för vattenskotter ska harmoniseras med organiseringen av andra båtlivsutbildningar. Sedan 1985 har utbildning och prov för fritidsbåtar samordnats genom Nämnden för båtlivsutbildning (NFB) som består av Transportstyrelsen och båtlivets organisationer tillsammans. Enligt regeringens förslag skulle ett helt nytt system skapas. Juridiska personer som har fått ett tillstånd av den myndighet som regeringen bestämmer skulle få ordna utbildningar som leder till förarbevis för vattenskotter. Vänsterpartiet anser att utbildningen som leder till förarbevis för vattenskotter ska harmoniseras med andra båtlivsutbildningar, såsom skärgårdsskepparutbildning (förarintyg), kustskepparutbildning m.fl. Därmed ska NFB:s samordnande roll i processen formaliseras. Att harmonisera förarbevisutbildningen för vattenskotter med övriga båtlivsutbildningar skulle möjliggöra att både kommersiella

aktörer, båtklubbar och studieförbund även i fortsättningen kan ordna alla typer av båtlivsutbildningar. Det finns ingen anledning att skapa ett helt nytt utbildningssystem när det redan finns ett fungerande system med etablerade aktörer som har rätt kompetens och nätverk för uppdraget. Regeringen bör ge samordnande myndighet i uppdrag att tillse att utbildning, examination och utfärdande av förarbevis för vattenskoter harmoniseras med båtlivets befintliga utbildningsorganisation där Nämnden för Båtlivsutbildning (NFB) ansvarar för samordning av utbildningarna och auktorisering av förhållningsförrättarna. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Jens Holm (V)

Hanna Gunnarsson (V)

Yasmine Posio (V)

Håkan Svenneling (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Elin Segerlind (V)

Jessica Thunander (V)